

DRUŠTVO SLOVENSКИH KNJIŽEVNIH PREVAJALCEV (Komisija za nagrade v sestavi Jože Stabej, Barbara Šega Čeh, Jana Unuk, Andrej E. Skubic in Branko Madžarevič, predsednik komisije)

podeljuje

Sovretovo nagrado 2010
Primožu Vitezu
za prevod Voltairovih
Filozofskih zgodb

Dogajanje današnjega sveta nas poskuša prepričati, kako daleč smo že za sabo pustili neusmiljeno želo moža, ki je obvladoval eno celo evropsko osemnajsto stoletje (1694-1778), pa vendar z vsakim dnem znova v naivnosti do slepote pritiranega razuma kažemo, da ljudje še nismo našli izhoda na odprto morje zemeljskega raja in svojega vrta. Voltaire s *Kandidom* ogovarja potomstvo kot vsakokratni sodobnik, zato tudi vsak čas prevaja v svoj jezik tega "zadnjega srečnega intelektualca", ki je v literarni obliki filozofske zgodbe zablestel s pravo mero iskrivega pripovednega daru in neusmiljeno humornih registrov ironije.

Kandid je ena najsijajnejših mojstrovин francoske literature, ki uspešno kljubuje ujmam časa in človekove narave. Voltairova satira ni zgolj svetovljanski odgovor na sodobne filozofske tokove, pod neposrednim vplivom lisbonskega potresa 1755 prinaša enega najbolj daljnosežnih pretresov literarne senzibilnosti, ko se dotika vprašanj vojne, suženjstva, nestrpnosti, pa svobode, človeških predsodkov in seveda filozofsko razumljenega pojma optimizma.

Primož Vitez se že vrsto let uspešno zapleta v vprašanja jezika v vseh pojavnih oblikah, pa naj gre za teoretski razmislek ali ustvarjalsko prakso. Velik del njegovega interesa opredeljujejo gledališče, glas in glasba, zato tudi tak poudarek na prevajanju gledaliških besedil in teatrsko intenzivnih avtorjev, kakršen je Voltaire: bilo je najbrž samo vprašanje časa, kdaj se bo pustil izzvati izvirnika, ki smo ga doslej brali v prevodu Otona Župančiča iz leta 1931. Primož Vitez je človek prefinjenega jezika: govorjenega, pétega, pisanega, glasnega, šepetanega. *Kandid* je po njegovi zaslugi spet med nami nesramno mlad in Voltairova misel znova boleče živa in aktualna. Izid izbora *Filozofskih zgodb* (*Kandid ali optimizem*, *Mikromegas*, *Zgodba o dobrem brahmanu*, *Prigoda iz Indije*, *Platonove sanje*, *Enooki nosač*, *Belo in črno*, *Tako gre ta svet*, *Jeannot in Colin*) v Vitezovem prevodu pomeni velik dogodek za slovensko prevodno književnost: njegov prevod je vrhunska ubeseditev žlahtnega francoskega izvirnika.